

ໄຣກ Murray Valley Encephalitis ແມ່ນຫຍັງ? Murray Valley Encephalitis

ໄຣກ Murray Valley Encephalitis ແມ່ນຫຍັງ?

- Murray Valley encephalitis (MVE) ແມ່ນພຍາດຈາກຢູ່ທີ່ອາດຮ້າຍແຮງເຖິງຊີວິດໄດ້ຂຶ້ງເກີດຈາກເຊື້ອໄວວັສ Murray Valley encephalitis.
- ນອກນີ້ ພຍາດນີ້ຍັງຮັກນພາຍໃຕ້ຂຶ້ງ Murray Valley encephalitis ອີກຂຶ້ນິ່ງ.

ພຍາດນີ້ເກີດຢູ່ໄສ?

- ໂດຍປຶກກະຕິແລ້ວ MVE ຈະເກີດຢູ່ເຂດປ່ງວຂອງພາກຕາເວັນຕີກສູງເພີ້ອຂອງອອສເຕຣເລັຍ. ນ້ອຍນັກນ້ອຍໜາ ທີ່ຈະເກີດຂຶ້ນຢູ່ເຂດຕາເວັນອອກຂອງອອສເຕຣເລັຍ.
- ຈົນຮອດປັດຈຸບັນນີ້ (May 2001), ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ມີລາຍງານວ່າມີຄົນເປັນພຍາດນີ້ ຢູ່ໃນເຂດຕາເວັນອອກສູງໃຕ້ຂອງອອສເຕຣເລັຍເຫຼື້ອ.
- ເມື່ອເກີດໄວກລະບາດໃນຄັ້ງກ່ອນໆ, ເຊື້ອໄວວັສນີ້ເຕີຍເກີດກັບຄົນທີ່ຢູ່ທາງຕາເວັນຕີກຂອງຮັດ NSW.

ພຍາດນີ້ແຜ່ຜາຍຢ່າງໃດ?

- ເຊື້ອໄວວັສ MVE ແຜ່ຜາຍໂດຍການທີກຢູ່ຂຶ້ງມີເຊື້ອກັດ.
- ບໍ່ແມ່ນວ່າຢູ່ທຸກໆໄຕຈະທີ່ເຊື້ອນີ້ຢູ່ໃນໄຕ.
- ພັນທີ່ທີ່ເຊື້ອໄວວັສນີ້ໝາຍທີ່ສຸດແມ່ນພັນ Culex annulirostris. ມີຢູ່ແຕ່ນິ່ງໃນປະມານພັນຄົນເທົ່ານັ້ນທີ່ຈະເປັນພຍາດຫຼັງຈາກທີກຢູ່ມີເຊື້ອກັດ.
- ໄວວັສນີ້ທີກນຳທີ່ເຊື້ອໄປໂດຍມີກຳນົດ. ຢູ່ຈະຕິດເຊື້ອເມື່ອກຳນົດນິກຫຼືສັດຊົນນິດອື່ນທີ່ທີ່ເຊື້ອໄວວັສຢູ່ໃນໄຕ. ການທີ່ເຊື້ອແຜ່ມາຮອດທາງພາກຕາເວັນອອກຂອງອອສເຕຣເລັຍນັ້ນເຊື້ອກັນວ່າເກີດຂຶ້ນຍັນການຍ້າຍທຶນຖານຂອງນິກນີ້ ຫຼືຕິດຕາມສະພາບທີ່ຂຸ່ມຍ່າງຜິດປຶກກະຕິໃນເຂດພາກພື້ນດິນສ່ວນໃນຂອງອອສເຕຣເລັຍ.

ແມ່ນໃຜແດ່ສ່ຽງຕໍ່ການຕິດເຊື້ອນີ້ທີ່ສຸດ?

- ພຍາດນີ້ຈະຮ້າຍແຮງເຖິງຊີວິດປະມານ 20 ເປົ້າຂັ້ນຂອງຜູ້ທີ່ເກີດເຈັບຍັນພຍາດ, ແລະອີກ 25 ເປົ້າຂັ້ນຈະຮັດໃຫ້ກ້າວໄປສູ່ ອາການແຊກຂ້ອນຮ້າຍແຮງ ກ່ຽວກັບມັນສມອງຄວາມສລາດ ແລະ/ຫຼື ເສັ້ນປະສາດ. ປະມານ 40 ເປົ້າຂັ້ນຂອງກໍາຮນີ້ທີ່ເປັນພຍາດຈະເຊົາໂດຍເດັດຊາດ.

ອາການມີຫຍັງແດ່?

- ພຍາດຈະໃຊ້ເວລາປະມານ 5-15 ມື້ໃນການຂຍ່າຍໄຕຫຼັງຈາກຖືກຢູ່ມີເຊື້ອກັດແລ້ວ.
- ຄົນສ່ວນໃຫຍ່ເມື່ອຖືກຢູ່ມີເຊື້ອ MVE ກັດຈະບໍ່ມີອາການຫຍັງເລີຍ.

ໃນຈຳພວກຄົນທີ່ມີອາການນັ້ນ, ອາດຈະສະແດງອອກດັ່ງນີ້:

- ເຈັບຫົວຮຸນແຮງ
  - ປວດຕົ້ນຄໍ
  - ຄົງຮັອນ
  - ເກີດອາການໝາວສັ່ນ
  - ຊັກ (ໂດຍສະເພາະໃນກໍາຮນິຂອງເດັກຫີ່ຍັງນ້ອຍ)
  - ຮາກ
  - ບຸ້ນຫ້ອງ
  - ຖ່າຍຫ້ອງ
  - ເປັນວິນ
  - ເຫຼົງຈຳນອນ, ຫາງຸດຫົງົດ, ເມີນ
  - ເຂົ້າຂັ້ນໝົດສະຕິ (ໃນກໍາຮນິຫີ່ຮ້າຍແຮງ).
- ຄົນທີ່ມີອາການດັ່ງກ່າວຄວນໄປໃຫ້ແພດປຶ້ມປົວດູແລ.

ການປ້ອງກັນ

ຍັງບໍ່ທັນມີການປຶ້ມປົວໂດຍສະເພາະຫຼີຢາສັກກັນໂຮກສຳລັບ MVE ເທົ່ອ. ການປ້ອງກັນວິທີດັງວິກຳຄື ຫຼືກເວັ້ນຈາກການຖືກຢູ່ກັດ. ເຮື່ອງນີ້ສໍາຄັນເປັນພື້ນເສດສຳລັບຜູ້ເດີນຫາງແລະຄົນທີ່ໄປຢູ່ງເຊດທີ່ມີ ການເຄື່ອນໄຫວຂອງໂຮກ MVE ຢູ່.

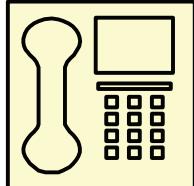
ໃຫ້ປ້ອງກັນຕົວທ່ານເອງຈາກຢູ່

ການປ້ອງກັນຕົວເອງຈາກຢູ່ໃນລະຫວ່າງທີ່ MVE ມີການເຄື່ອນໄຫວຢູ່ນັ້ນຈຳເປັນຢ່າງຍິ່ງ:

- ໃຫ້ຫຼົກເວັ້ນຈາກການຢູ່ນອກເຮືອນເວລາທີ່ຢູ່ເຄື່ອນໄຫວໝາຍທີ່ສຸດ, ໂດຍສະເພາະຍາມ ເຊົ້າງ ແລະ ພົດກ່ອນຕາເວັນຈະຕີກາດິນຈົນເຖິງລະຍະກາງຂອງຍາມແລງ.
- ໃຫ້ໄສເຄື່ອງນຸ່ງໝົມໆງສີແຈ້ງ ມີແຂນຍາວ, ສົງຂາຍາວ ແລະ ໄສ່ຖິງເທົ່າ. ຢູ່ງສາມາດກັດຜ່ານ ເສື້ອທີ່ຄັບຕິດໂຕ.
- ໃຫ້ຫາຍາໄລ່ແມ່ງເວລາຢູ່ນອກເຮືອນແລະ ໃຫ້ຫາຍາໃໝ່ອີກຕາມສົມຄວນ. ຢາໄລຂຶ້ນແລະ ຢາຫາຊົມືດເປັນວຸ້ນຈະໃຊ້ໄດ້ຜົນກວ່າແລະຢູ່ໄດ້ດິນກວ່າແນວສີດ.
- ໃຫ້ແນ່ໃຈວ່າຕານນ່າງກັນຢູ່ແລະປະຕູຢູ່ໃນສະພາບດີ, ຖ້າໄປນອນບ່າແຄມບົງ ໃຫ້ນອນກາງ ມຸ້ງຫຼືນອນໃນຕົ້ນແບບກັນຢູ່ໄດ້.

- ໃຫ້ສືດຍາກັນຂ້າຍູງແບບແຮງ ‘knock down’ ກ່ອນເຂົ້າມອນເພື່ອຂ້າຍູງທີ່ສຸ່ມໂຕຢ່າງໃນເຮືອນ.

ຮາຍລະອງດເພີ່ມເຕີມ - ຜແນກສາທາວະນະສຸກແຫ່ງຮັດ NSW

1300 066 055

www.health.nsw.gov.au